

Brüssel, 20. veebruar 2023
(OR. en)

6631/23

COAFR 77
COPS 90
DEVGEN 37
COHOM 53
COHAFA 20
RELEX 244
CFSP/PESC 300
CSDP/PSDC 143

MENETLUSE TULEMUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Delegatsioonid
Teema:	Ida-Aafrika järvede piirkonda käsitlev uuendatud ELi strateegia: ebastabiilsuse algpõhjuste ühisteks võimalusteks muutmise toetamine – Nõukogu järeldused (20. veebruar 2023)

Delegatsioonidele edastatakse 20. veebruaril 2023 toimunud nõukogu 3932. istungil heaks kiidetud nõukogu järeldused Ida-Aafrika järvede piirkonda käsitleva uuendatud ELi strateegia kohta.

Ida-Aafrika järvede piirkonda käsitlev uuendatud ELi strateegia: ebastabiilsuse algpõhjuste ühisteks võimalusteks muutmise toetamine

Nõukogu järeldused

Sissejuhatus

1. Ida-Aafrika järvede piirkond on strateegiliselt tähtis piirkond, mis on ülejäänud maailmajaoga tihedalt seotud. See on piirkond, kus elavad dünaamilised, vastupanuvõimelised ühiskonnad, ning sellel on potentsiaal saada kogu Aafrika maailmajao arengumootoriks.
2. Kõnealusel piirkonnal on Euroopa Liiduga (EL) tugevad ja pikaajalised inimestevahelised, poliitilised ja majanduslikud sidemed. EL on koos oma liikmesriikidega täielikult pühendunud enda ja Ida-Aafrika järvede piirkonna strateegiliste suhete ja võrdse partnerluse süvendamisele, et toetada demokraatiat, inimõigusi, rahu ja julgeolekut, õigusriigi põhimõtet, soolist võrddõiguslikkust, vaesuse kaotamist ja kestlikku arengut.
3. Viimastel aastakümnetel on pidev konfliktide, vägivalla ja pingete tsükkel õõnestanud selle piirkonna inimeste talenti, loovust ja ettevõtlust ning takistanud piirkonda kasutamast oma tohutut potentsiaali elurikkuse, troopiliste metsade, vee ja põllumajandusvarade ning toorainevarude valdkonnas. Traagilistest inimkaotustest, mis ei lõpe, kui ei saavutata püsivat ja kõikehõlmavat rahu, annavad eelkõige tunnistust relvakonflikti süvenemine KDV idaosas, poliitiline ebastabiilsus ja tsüklilised kahepoolsed pinged Ida-Aafrika järvede piirkonnas. Jätkuv ebastabiilsus on toonud kaasa ühe maailma raskeima ja pikaajalisema humanitaarkriisi ning tingib ohu, et sellest piirkonnast saab riigisisese ja rahvusvahelise terrorismi ning rahvusvaheliste kuritegelike võrgustike kants.

4. Ebakindluse ja ebastabiilsuse algpõhjused ja ajendid on keerukad, mitmetahulised ja omavahel seotud ning nende hulka kuuluvad halb valitsemistava ja korrupsioon, kaasavate institutsioonide puudumine, juurdunud karistamatus ja võimu kuritarvitamine ning vägivaldne konkurents maale ja muudele loodusvaradele juurdepääsu ja nende üle kontrolli saamiseks. Lisaks on pidevale konfliktile kaasa aidanud relvastatud rühmituste levik, nende ärakasutamine välismaiste, piirkondlike ja riigisiseste osalejate poolt, sekkumine naaberriikide territooriumil, lihtne juurdepääs relvadele, desinformatsiooni, manipuleeriva suhtluse ja vaenukõne võimendatud etnilised pinged, inimõiguste raske ja süstemaatiline rikkumine, rahvusvahelise humanitaarõiguse rikkumine, seksuaalne ja sooline vägivald, kollektiivne trauma, demograafiline surve, vaesus, nälg ja toiduga kindlustamatus, pikaajaline sundränne ja inimeste ebaseaduslik ränne, kliimamuutused ja keskkonnaseisundi halvenemine.
5. Nende algpõhjustega edukalt tegelemiseks on ülioluline piirkonna riikide, eelkõige Burundi, KDV, Rwanda ja Uganda osalemine ja isevastutus vajalike reformide elluviimisel, mis peaks ühtlasi toimuma tihedas koostöös naaberriikide ning piirkondlike ja rahvusvaheliste partneritega. Piirkondlikus koostöös tuleks seada esikohale asjaomaste riikide pühendumus rahule, tuleks austada kõigi piirkonna riikide suveräänsust ja territoriaalset terviklikkust ning tuleks edendada õhkkonda, kus valitseb vastastikune usaldus ja partnerlus. Laiema piirkonna loodud diplomaatilistel algatustel, nagu KDV ning piirkonna rahu-, julgeoleku ja koostööraamistik (PSCF) ning hiljutisemast ajast Luanda ja Nairobi protsessid, on pikaajalise, püsiva rahu ja julgeoleku saavutamises keskne tähtsus.

Vajadus ELi uuendatud strateegilise koostöö järele

6. EL on kõnealuses piirkonnas alati püüdnud saavutada positiivset ja tuntavat mõju. Arvukate diplomaatiliste, poliitiliste, julgeoleku-, arengu- ja humanitaarmedetmete kaudu on EL teinud suuri investeeringuid, et edendada Ida-Aafrika järvede piirkonnas rahu, stabiilsust ja arengut. EL soovib selle käigus saadud kogemust arvesse võtta, et nimetatud püüdlust uuendada ja tugevdada.

7. Kuna Ida-Aafrika järvede piirkonna riikide julgeolek, stabiilsus ja jõukus on ELi jaoks jätkuvalt üks strateegiline prioriteet, on ELil praegu tungiv vajadus ja võimalus teha selle piirkonnaga lühikeses, keskpikas ja pikas perspektiivis tõhusamat koostööd. Uus strateegia põhineb piirkondlikul integreeritud lähenemisviisil ja tugineb ELi varasemale Ida-Aafrika järvede piirkonna strateegilisele raamistikule (2013), olles samas rohkem tegevusele suunatud. Selles keskendutakse teatavatele sektoritele, kus ELil on kõnealuse piirkonnaga tõeline ühine huvi ja kus EL suudab anda lisaväärtust. Samuti soovitakse sellega kaasata paremini erasektorit ja kodanikuühiskonda. Strateegia tugineb 2022. aasta veebruaris toimunud Euroopa Liidu ja Aafrika Liidu tippkohtumisel vastu võetud ühisele visioonile 2030. aastaks, on täielikult vastavuses ÜRO 2020. aasta strateegiaga, mis käsitleb rahu kindlustamist ning konfliktide ennetamist ja lahendamist Ida-Aafrika järvede piirkonnas, ning on kooskõlas PSCFigaga.

Juhtpõhimõtted

8. ELi uuendatud strateegiline koostöö põhineb austusel, võrdsel partnerlusel, ühistel huvidel, kohalikul isevastutusel ja vastastikusel vastutusel.
9. EL kaitseb ja edendab tõhusat mitmepoolsust ja reeglitepõhist rahvusvahelist korda, mille keskmes on ÜRO. See strateegia on kooskõlas ÜRO kestliku arengu tegevuskavaga aastani 2030 ja näitab, et EL on pühendunud kestliku arengu eesmärkide täieliku saavutamise nimel jõupingutuste tegemisele.
10. EL edendab ka territoriaalse terviklikkuse, suveräänsuse, sõltumatuse ja riikide võrdsuse austamist. Demokraatia, hea valitsemistava, õigusriigi põhimõtte, inimõiguste ja rahvusvahelise humanitaarõiguse austamine jääb kõigi ELi meetmete keskmesse. Täpsemalt edendab EL vabu ja õiglasi valimisi, üleminekuperioodi õigusemõistmist ning võitlust karistamatuse ja korruptsiooni vastu. Samuti teeb EL tööd selle nimel, et võidelda etnilise ja muu rühmapõhise diskrimineerimise ning ksenofoobia ja sellega seotud sallimatuse vastu.

11. EL jätkab soolise võrdõiguslikkuse ning kõigi naiste ja tütarlaste inimõiguste täieliku tagamise edendamist kooskõlas oma rahvusvaheliste kohustustega, sealhulgas soolise võrdõiguslikkuse kogu oma kõnealuse piirkonnaga seotud tegevusse integreerimise kaudu. EL tõhustab oma tegevust võitluses seksuaalse ja soolise vägivalla vastu. Samuti jääb EL kindlalt pühendunuks laste õiguste täielikule austamisele, tugevdades jõupingutusi selle nimel, et lõpetada laste vastu suunatud rikkumised ja ennetada neid ning aidata kaasa vägivallatsükli katkestamisele, ning andes oma panuse relvakonfliktidest mõjutatud laste küsimust käsitleva tegevuskava rakendamisse kooskõlas kohaldatavate ELi suuniste ja asjakohaste ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonidega.
12. EL jätkab kaasamise ning kodanikuühiskonna, naiste, noorte, haavatavas olukorras olevate inimeste ja tõrjutud kogukondade võimestamise edendamist ühiskonnas. EL aitab tugevdada riigistruktuure ja demokraatlikke institutsioone, mis koos kodanike võimestamise, kodanikuühiskonnaga koostöö tegemise ja erasektori kaasamisega soodustavad ühiskonnas rahumeelsust ja piirkonnas stabiilsust.
13. EL tugevdab veelgi oma integreeritud lähenemisviisi konfliktidele ja kriisidele ning tugevdab kolmikseost humanitaarabi, arengukoostöö ja rahu vahel. Ta tugevdab oma konfliktitundlikku lähenemisviisi, tagamaks, et ELi jõupingutused ei tekita kahju ning et nende võimalikku teisest mõju hinnatakse korrapäraselt.

ELi põhieesmärgid ja prioriteedid

14. ELi üldeesmärk ja prioriteet on aidata lõpetada relvakonflikt ning edendada rahu, demokraatiat ja kestlikku arengut Ida-Aafrika järvede piirkonnas, andes oma panuse ebakindluse ja ebastabiilsuse peamiste algpõhjuste ühisteks võimalusteks muutmisesse ning selle piirkonna täieliku potentsiaali realiseerimisse.
15. Esiteks on üks ELi peamine prioriteet pikaajalise rahu, julgeoleku, stabiilsuse ja inimõiguste austamise tagamine KDV idaosas ja kõnealuses piirkonnas kooskõlas integreeritud lähenemisviisiga.

16. Teiseks toetab EL piirkonda Aafrika juhitava kestliku, õiglase ja inimõigustel põhineva ning keskkonnahoidliku ressursihalduse mudeli väljatöötamisel, mis on piirkonna stabiilsuse ja arengu oluline tugisammas.
17. Lisaks soovib EL edendada tugevamat piirkondlikku integratsiooni, sealhulgas piirkondadevahelise ja piirkonnasisese kaubanduse osas, mis aitaks kaasa kohalike kogukondade majanduselu parandamisele. Sellest võib saada piirkonna ja kogu Aafrika maailmajao jaoks stabiliseeriv tegur ja tulevase jõukuse mootor.

Pingetest usalduse, julgeoleku ja stabiilsuseni

18. Viivitamatult tuleb otsida lahendusi seoses välismaiste ja kohalike relvastatud rühmituste jätkuva kohaloleku ja tegevusega – eelkõige KDV idaosas –, millel on laastav mõju tsiviilelanikkonnale ning mis on kahjustanud selle piirkonna riikide vahelisi kahepoolseid suhteid.
19. Vastastikust usaldust ja kindlustunnet saab taastada ja tugevdada ainult selle piirkonna riikide vaheline usaldusväärne ja kaasav dialoog, mida vajaduse korral täiendatakse igas riigis rahvusliku leppimise püüdlustega. See on püsiva rahu, julgeoleku ja stabiilsuse esimene alustala. EL on valmis suurendama oma osalemist vahendustegevuses, vahendustegevuse toetamises ja dialoogis, et säilitada ja taastada rahu mis tahes etapis ja kõigil tasanditel ametivõimude, konfliktiosaliste, kohalike kogukondade, kodanikuühiskonna ja erasektori vahel. EL on valmis tegutsema vahendajana juhul ja siis, kui asjaosalised seda soovivad.
20. EL mõistab teravalt hukka kõigi KDVs tegutsevate relvastatud rühmituste korraldatud rünnakud, sealhulgas need, mille on korraldanud 23. märtsi liikumine (M23), Coopérative pour le développement du Congo (CODECO), Allied Democratic Forces (ADF), Forces démocratiques de libération du Rwanda (FDLR), Résistance pour un État de droit (RED-Tabara) ja Mai-Mai rühmitused, ning nõuab tungivalt, et relvastatud rühmitused lõpetaksid viivitamata vaenutegevuse ning seejärel tagaksid kontrollitava relvarahust kinnipidamise, kõikidest oma kontrolli all olevatest piirkondadest lahkumise ja desarmeerimise.

21. EL kutsub kõiki piirkonna riike ja rahvusvahelisi osalejaid tungivalt üles austama täielikult suveräänsust ja territoriaalset terviklikkust ning hoiduma KDV idaosas ja kogu kõnealuses piirkonnas relvastatud rühmitustega koostöö tegemisest ja nende toetamisest, sealhulgas väljaspool riigipiire ebaseadusliku mõju avaldamise, vägivaldsete käsilastega koos töötamise ja loodusvaradega kauplemiseks ebaseaduslike võrgustike kasutamise kaudu. Sellega seoses tuleb pidada meeles, et igasugune relvastatud rühmituste toetamine, välisterritooriumil kooskõlastamata sõjalise tegevuse korraldamine ning ÜRO relvaembargo ja sanktsioonirežiimide rikkumine on otseses vastuolus kohaldatava rahvusvahelise õigusega ja kõnealuse piirkonna riikide võetud mitmete kohustustega. Piirkonna riigid peavad võtma kõik vajalikud meetmed, et kaitsta oma territooriumil tsiviilelanikkonda ning võidelda vaenukõne, ksenofoobia ja vägivalla õhutamise vastu. Vägivalla õhutajad tuleb võtta vastutusele.
22. EL tunnustab ÜRO olulist rolli kõnealuse piirkonna stabiliseerimise toetamisel. Eelkõige rõhutab EL Kongo Demokraatlikus Vabariigis läbiviidava ÜRO stabiliseerimissmissiooni (MONUSCO) kriitilist tähtsust tsiviilelanike kaitsmisel KDV idaosas. EL toetab MONUSCOt kogu selle volituste kehtivusaja jooksul ning mõistab teravalt hukka igasuguse ÜRO töötajate vastu suunatud vägivalla ja sellele õhutamise.
23. EL tervitab piirkondlikke jõupingutusi, nagu Nairobi ja Luanda protsessid, jätkab nende toetamist ning võtab teadmiseks Ida-Aafrika Ühenduse piirkondlike vägede siirmise. EL pakub toetust olemasolevatele piirkondlikele vahenditele, nagu ühine laiendatud kontrollimehhanism (EJVM), ning on valmis toetama muid algatusi, näiteks PSCFi piirkondlikku järelevalvemehhanismi ning ELi liikmesriikide ja sarnaselt meelestatud partnerite täiendavaid vahendus- ja hõlbustamispüüdlusi.

24. Riikide isevastutus on julgeolekusektori reformi oluline osa. EL on valmis toetama seda protsessi sihtotstarbeliste ja korrapäraste valdkondlike dialoogide kaudu. EL jätkab vajaduse korral julgeolekusektori reformi toetamist kõnealuses piirkonnas, sealhulgas riiklike julgeolekujõudude jõupingutuste toetamist suutlikkuse suurendamiseks, mis on piirkondlikul tasandil toimuvate stabiliseerimispüüdluste õnnestumiseks oluline tingimus. EL kaalub abi andmist kõigis julgeolekuvaldkondades, sealhulgas sõjaväe-, politsei- ja luureasutustele, ministriumidele, parlamentidele, kodanikuühiskonna organisatsioonidele ning kohtu- ja prokuratuuriorganitele. Sellega seoses toetab EL ka sõjalist ja õiguskaitsealast järelevalvet, tõhusat ja õiglast kohtusüsteemi, inimõiguste kaitset ning kõiki karistamatuse kultuurile lõpu tegemist soodustavaid algatusi, sealhulgas üleminekuperioodi õigusemõistmise mehhanisme.
25. Relvastatud rühmituste liikmete desarmeerimisel, demobiliseerimisel ja taasintegreerimisel ning välismaiste relvastatud rühmituste repatrieerimisel edu saavutamine, mille tarvis lähtutakse varasemast kogemusest, on kõnealuses piirkonnas püsiva rahu tagamiseks ja usalduse taastamiseks otsustava tähtsusega. EL uurib koos sarnaselt meelestatud rahvusvaheliste partneritega viise, kuidas seda protsessi saaks tugevamini toetada. Kolmikseosel põhineva lähenemisviisi kaudu keskendub EL endiste võitlejate taasintegreerimisele ja kogukonna taastamisele, sealhulgas kogukondliku dialoogi ja leppimise ning traumaga tegelemise kaudu, ning toetab mõjutatud vastuvõtivate kogukondade kestlikku sotsiaal-majanduslikku arengut ja kliimamuutustele vastupanu võimet. Erilist tähelepanu pööratakse varem relvastatud rühmituste tegevusega seotud naiste ja laste vajadustele.
26. EL edendab tugevdatud koostööd maismaa- ja järvepiiri kontrolli, kaitse ja haldamise valdkonnas, sealhulgas tolli- ja julgeolekukoostöö valdkonnas, mis on pingete leevendamisel ja pikaajalisele arengule aluse loomisel keskse tähtsusega. EL edendab tõhustatud õigus- ja julgeolekualast koostööd, sealhulgas järgmistes valdkondades: küberjulgeolek, relvade ja loodusvaradega ebaseadusliku kauplemise vastane võitlus, vägivaldse äärmusluse ennetamine ning rahapesu, relvastatud rühmituste rahastamise ja organiseeritud kuritegevuse tõkestamine.

27. Suur ja kasvav pagulaste hulk ning suur riigisiseste põgenike arv Ida-Aafrika järvede piirkonnas on üks sealne suurim probleem. Tihedas koostöös ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ameti ja teiste asjaomaste organisatsioonidega toetab EL piirkonna riike riigisiseste põgenike, varjupaigataotlejate ja pagulaste vajaduste rahuldamisel, pöörates erilist tähelepanu naistele, lastele, eakatele ja puuetega inimestele. Samuti toetatakse poliitilisi lahendusi pagulastega seotud küsimustele, et teha lõpp piiriülestele pingetele ja konfliktidele, mis on tingitud varasemast rändeliikumisest.
28. Kooskõlas ÜRO ning ELi naiste, rahu ja julgeoleku tegevuskavaga pöörab EL erilist tähelepanu soolisele võrdõiguslikkusele ning naiste ja tütarlaste juhtpositsioonile, eeskätt rahu kindlustamise ja säilitamise, parema valitsemistava ja kestliku arengu toetuseks. EL toetab naiste ja noorte võimestamist, esindatust ning täielikku, võrdset, tõhusat ja sisulist osalemist, austades nende mitmekesisust. EL tõhustab oma tegevust, et ennetada eelkõige naiste ja tütarlaste vastu suunatud seksuaalset ja soolist, sealhulgas sõjarelvana kasutatavat vägivalda, ning võidelda selle vastu.
29. EL kohustub jätkuvalt edendama, kaitsma ja järgima kõiki inimõigusi ning rakendama täies mahus ja mõjusalt Pekingi tegevusprogrammi ning rahvastiku ja arengu rahvusvahelise konverentsi tegevusprogrammi ning nende läbivaatamiskonverentside tulemusi, samuti pöörab ta selles vallas jätkuvalt tähelepanu seksuaal- ja reproduktiivtervisele ja -õigustele. Seda silmas pidades kinnitab EL taas oma kindlat tahet edendada, kaitsta ja järgida iga inimese õigust omada täielikku kontrolli ning otsustada vabalt ja vastutustundlikult oma seksuaalsuse ning seksuaal- ja reproduktiivtervisega seotud küsimuste üle ilma diskrimineerimise, sunni ja vägivallata. Lisaks rõhutab EL vajadust tagada üldine juurdepääs igakülgselt kvaliteetsele ja taskukohasele seksuaal- ja reproduktiivtervise alasele teabele ja haridusele, sealhulgas põhjalikule seksuaalharidusele, ning tervishoiuteenustele.

Ebaseaduslikust kauplemisest kaubanduse ja kestliku arenguni

30. Kooskõlas Euroopa rohelise kokkuleppega teeb EL koostööd piirkondlike partneritega, et töötada välja õiglane, avatud ja reeglitel põhinev kaubandus- ja investeerimiskava ning seda rakendada. EL on valmis aitama kaasa loodusvarade väärtusahelate haldamiseks ja kestlikuks juhtimiseks piirkonnasiseste mehhanismide väljatöötamisele, soodustades aktiivselt üleminekut ebaseaduslikult kauplemiselt seaduslikul kaubandusel põhinevale majandusele.
31. EL pöörab erilist tähelepanu ressursside säästvale majandamisele. See hõlmab konfliktimineraale, nagu tina, tantaal, volfram ja kuld, ning kriitilise tähtsusega tooraineid, nagu koobalt ja liitium, mis on olulised kestlike kohalike väärtusahelate väljatöötamiseks ja ülemaailmseks energiasüsteemi ümberkujundamiseks. EL jätkab kohalike mineraalide kestliku tootmise, töötlemise ja nendega kauplemise ning kohalike ja rahvusvaheliste väärtusahelate arendamise toetamist, sealhulgas vastastikku kasulike partnerluste kaudu, tehes seda kooskõlas kehtivate ELi õigusaktide ja rahvusvaheliste standarditega ning olemasolevate piirkondlike sertifitseerimismehhanismidega, muu hulgas Ida-Aafrika järvede piirkonna rahvusvahelise konverentsi (ICGLR) sertifitseerimismehhanismiga. See aitab suurendada kohalikku lisaväärtust, viies maksimumini selle kasu, mida loodusvarade kasutamisest saab kohalik elanikkond. Erilist tähelepanu pööratakse töötajate õigustele, eelkõige kaevandustöötajate töötingimustele.
32. EL on valmis suurendama oma toetust kõnealuse piirkonna riikidele ja kõigile asjaomastele sidusrühmadele ning tugevdama koostööd ühiste keskkonnaressursside majandamisel sellistes valdkondades nagu piiriüleste metsade ja ökosüsteemide, eluslooduse ja taimeliikide kaitse ja majandamine, veevarude kestlik majandamine, kliimaneutraalne energia tootmine ja jaotamine, ökoturism ning kestlikud ja raadamisvabad põllumajanduslikud väärtusahelad.

33. Kliimamuutustel ja keskkonnaseisundi halvenemisel on Ida-Aafrika järvede piirkonnas juba praegu suur mõju. Samuti toimivad need riske mitmekordistava tegurina, võimendades olemasolevaid haavatavusi ning süvendades konflikte, sundrände probleemi ja konkurentsi nappide loodusvarade, eelkõige maa ja vee pärast. EL jätkab toe andmist elurikkuse, ökosüsteemide ja loodusvarade kaitsmiseks ning kliimamuutustest kohalikule elanikkonnale tuleneva kasvava mõju leevendamiseks ja sellega kohanemiseks kooskõlas ELi kontseptsiooniga kliimamuutuste ja julgeoleku suhtes rakendatava integreeritud lähenemisviisi kohta. Ühtlasi toetab EL ambitsioonikaid Pariisi kokkuleppel põhinevaid riiklikult kindlaksmääratud panuseid. Erilist tähelepanu pööratakse kõnealuse piirkonna metsade olulise rolli säilitamisele CO₂ sidumises. Lisaks edendab EL ka edaspidi õigust puhtale, tervislikule ja kestlikule keskkonnale.
34. Oma diplomaatias tõstab EL esile võimalusi, mida rohe- ja digipööre majandusarengu seisukohast pakuvad, eelkõige seoses investeeringute, töökohtade loomise ning erasektori ja ettevõtluskeskkonna tugevdamisega, samuti seoses inimarenguga, sealhulgas juurdepääsuga põhilistele sotsiaalteenustele ning hariduse ja kutseõppe parandamisega.

Konkurentsist koostöö ja integratsioonini

35. Pärast 2022. aasta veebruaris toimunud ELi ja Aafrika Liidu (AL) tippkohtumist võetava järeelmeetmena rakendab EL koostöös piirkonna riikidega Global Gateway investeerimispaketti. Selle paketiga toetatakse suuremahulisi kestlikke investeeringuid Euroopa tiimi algatuste ja koostöövahendite kaudu, võttes arvesse riiklikke prioriteete.
36. Eelkõige on EL valmis elavdama piirkondlikku integratsiooni ja edendama ümberkujundavaid investeeringuid. EL keskendub piiriülesele kaubandusele ja majanduskoostööle, toetades majanduslikku integratsiooni ja uusi strateegilisi transpordikoridore, et ühendada kõnealuse piirkonna neli riiki paremini nii omavahel ja nende piirkondlike naaberriikidega kui ka ülejäänud maailmaga. Need rahvusvahelised koridorid ühendavad selle piirkonna Atlandi ookeani ja India ookeani sadamatega.

37. EL toetab ka investeeringuid energiatootmise ja -kaubanduse alase koostöö arendamiseks, sealhulgas eri riikide elektrivõrkude vaheliste ühenduste kaudu, samuti jõupingutusi taastuvenergia pakkumise suurendamiseks ja energiatõhususe parandamiseks.
38. EL toetab selliste kaubanduslepingute rakendamist, mis pakuvad võimalust piirkondliku kaubanduse paremaks juhtimiseks, sealhulgas Ida-Aafrika Ühenduse (EAC), Lõuna-Aafrika Arenguühenduse (SADC) ja Kesk-Aafrika Riikide Majandusühenduse (ECCAS) ning Aafrika mandri vabakaubanduspiirkonna (AfCFTA) kaubanduslepingud, ning annab nende rakendamisega seoses abi. EL püüab tugevdada oma koostööd kõnealuse piirkonnaga kaubanduse ja investeeringute valdkonnas, sealhulgas piirkonna riikidele kättesaadavate majanduspartnerluslepingute kaudu.
39. EL jätkab katastroofideks ja pandeemiateks valmisoleku, nende ennetamise ja neile reageerimise tugevdamist ning tegeleb tõhusamalt rahvatervise hädaolukordadega – mis on mõjutanud paljusid kogu piirkonnas –, sealhulgas investeerides tervishoiusüsteemide tugevdamisse ja tagades juurdepääsu esmatasandi tervishoiuteenustele.

Partnerid

40. Rakendades geograafilistel kontsentrilistel ringidel põhinevat lähenemisviisi, püüab EL teha aktiivselt koostööd piirkonna probleemide lahendamisel järgmiste osalistega: KDV, Burundi, Rwanda ja Uganda; laiema piirkonna riigid, kellel on Ida-Aafrika järvede piirkonnas konkreetsed poliitilised, diplomaatilised, julgeoleku- ja/või majandushuvid, sealhulgas KDV ja piirkonna rahu, julgeolekut ja koostööd käsitlevale raamkokkuleppele allkirjutanud riigid; peamised piirkondlikud organisatsioonid ja foorumid, täpsemalt AL, EAC, ECCAS, SADC, ICGLR, Ida-Aafrika Järvede Piirkonna Majandusühendus ning Ida- ja Lõuna-Aafrika ühisturg (COMESA).

41. EL jätkab koostööd ÜROga, eelkõige ÜRO peasekretäri erisaadikuga Ida-Aafrika järvede piirkonnas ja MONUSCOga, samuti rahvusvaheliste finantsasutustega ning teiste rahvusvaheliste sarnaselt meelestatud partneritega, tehes seda kooskõlas integreeritud lähenemisviisiga, et luua uusi võimalusi koostoimeks.
42. EL ergutab tuntavat koostööd avaliku sektori asutuste ja kohalike osalejate, sealhulgas väikekauplejate ning kohalike omavalitsuste ja kogukondade vahel konkreetsetes küsimustes, millega tegelemine on piirkonna ühistes huvides.
43. EL jätkab kodanikuühiskonna aktiivse ja sisulise poliitikas ja sotsiaal-majanduslikus valdkonnas osalemise toetamist. EL toetab kodanikuühiskonna organisatsioonide piirkondlikku dünaamikat, edendades piiriülest kaasatust ja dialoogi.
44. EL teeb aktiivsemalt koostööd erasektoriga, mis on väga oluline majanduse ametlikuks muutmisel, kohaliku lisaväärtuse ja inimväärsate töövõimaluste loomisel ning tööstusstandardite parandamisel, tagades seeläbi integratsiooni piirkondlikesse ja üleilmsetesse väärtusahelatesse. Erilist tähelepanu pööratakse ettevõtluskeskkonna parandamisele ning inimõiguste kaitsmisele ja edendamisele erasektoris.

Kuidas minna edasi: vahendid ja poliitikameetmed strateegia rakendamiseks

45. Käesolev Ida-Aafrika järvede piirkonna strateegia loob raamistiku kõigile ELi poliitikameetmetele ja tegevustele selles piirkonnas, mis võimaldavad jõulisemalt tegutseda ning saavutada konkreetseid ja mõõdetavaid tulemusi.

46. EL tihendab diplomaatilist koostööd Ida-Aafrika järvede piirkonnas ja selle piirkonnaga ning on valmis tugevdama oma kohalolekut piirkonnas, eelkõige KDV idaosas. Tõhusam koordineerimine piirkonnas asuvate ELi delegatsioonide vahel ja liikmesriikide esindustega tugevdab ELi diplomaatilist jalajälge. EL jätkab korrapärast poliitilist dialoogi kõigi piirkonna riikidega. Lisaks on EL valmis alustama piirkondlikku poliitilist dialoogi nelja peamise asjaomase riigiga, et teha kindlaks võimalused ühiseks koostööks täielikus kooskõlas muude olemasolevate protsessidega.
47. Lisaks intensiivsemale diplomaatilisele tegevusele toetab EL nii kõnealuse piirkonna riikide kui ka ELi liikmesriikide ja sarnaselt meelestatud partnerite vahendamise- ja konfliktilahendamispüüdlusi.
48. Tuginedes ELi ja Ida-Aafrika järvede piirkonna riikide ühistele väärtustele, püüab EL tugevdada oma inimõiguste ja rahvusvahelise humanitaarõiguse alast dialoogi piirkonna riikidega. EL jätkab aktiivset tegevust ja sõnavõtmist seoses inimõiguste ja rahvusvahelise humanitaarõiguse rikkumistega. Lisaks püüab EL veelgi edendada koostööd mitmepoolsetel inimõigusi käsitlevatel foorumitel, sealhulgas ÜRO Inimõiguste Nõukogus.
49. KDV idaosas valitsevale ulatuslikule humanitaar- ja kaitsekriisile reageerimiseks jätkab EL humanitaarabi andmist kõige haavatavamatele ja kriisist enim mõjutatud elanikkonnarühmadele, sealhulgas piirkonna paljudele riigisisestele põgenikele ja pagulastele, püüdes samal ajal edendada nende rühmade jaoks püsivate lahenduste leidmist.
50. EL kinnitab taas oma valmisolekut võtta käesoleva strateegia rakendamiseks vajaduse korral kasutusele kõik oma vahendid ja poliitikameetmed, sealhulgas naabruspiirkonna, arengu- ja rahvusvahelise koostöö instrument „Globaalne Euroopa“, Euroopa Kestliku Arengu Fond+ (EFSD+) ja Euroopa rahutagamisrahastu.
51. EL julgustab tegema kahepoolseid või mitut riiki hõlmavaid ümberkujundavaid algatusi ja investeeringuid ning toetab neid, sealhulgas Global Gateway ja piirkondlike Euroopa tiimi algatuste kaudu.

52. EL toetab rahu ja julgeolekut nii kahepoolisel kui ka piirkondlikul tasandil ning võib kaaluda täiendavaid meetmeid Ida-Aafrika järvede piirkonna riikide julgeoleku- ja kaitsejõudude suutlikkuse suurendamiseks ja toetamiseks julgeolekusektori reformide raames.
53. EL jätkab oma piiravate meetmete mõju tähelepanelikku jälgimist ja läbivaatamist ning muudab neid vajaduse korral rahu, julgeoleku, demokraatia ja inimõiguste austamise edendamiseks osana oma välispoliitika eesmärkidest. Piiravaid meetmeid rakendatakse ka edaspidi vahendina, mis aitab positiivselt muuta nende isikute ja üksuste käitumist, kes vastutavad relvakonfliktide jätkumise või ärakasutamise, piirkonna riikide destabiliseerimise ning inimõiguste rikkumise eest. Eeltoodust tulenevalt võib neid kasutada selliste kuritegelike võrgustike suutlikkuse vähendamiseks, kes kauplevad ebaseaduslikult loodusvaradega, osalevad nende ebaseaduslikus kasutamises ja salakaubaveos ning on seotud ebaseaduslike rahavoogudega.
54. EL tugevdab oma avalikku teabevahetust, et jagada teavet oma panuse ja poliitikameetmete kohta, reageerida kiiresti olulistele sündmustele ja piirkondlikele muutustele ning võidelda aktiivselt nii kõnealusest piirkonnast kui ka sellest väljastpoolt lähtuva desinformatsiooni, manipuleeriva teabeedastuse ja vaenukõne vastu.
55. Tunnistades, et kõnealuse piirkonnaga on vaja teha kõrgetasemelist koostööd, ning toetamaks käesoleva strateegia rakendamist, püüab EL taastada Ida-Aafrika järvede piirkonda nimetatud ELi eriesindaja ametikoha. Nõukogu kutsub kõrget esindajat üles esitama sellekohase ettepaneku.
56. Nõukogu kutsub Euroopa välisteenistust ja komisjoni talitusi üles tagama, et ELi arengukoostöö kavandamist ja rakendamist kohandatakse, võttes arvesse käesolevat strateegiat ning viimaseid sündmusi ja saadud kogemusi.
57. Nõukogu vaatab käesoleva strateegia rakendamisel tehtud edusammud korrapäraselt üle ning kutsub kõrget esindajat ja komisjoni üles esitama ettepanekuid konkreetsete meetodite kohta, kuidas seda strateegiat rakendada, jälgida ja hinnata.

